

ÎNCHEIERE

10 iulie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări
„Alliance Investments Group” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de
Asigurări „Alliance Insurance Group” Societate pe Acțiuni (redenumită în
Compania de Asigurări „Alliance Investments Group” Societate pe Acțiuni)
împotriva lui Andrei Cebanu privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii
de asigurare,

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 23 august 2017 CA „Alliance Insurance Group” SA (redenumită în CA
„Alliance Investments Group” SA), reprezentată de avocatul Gheorghe Sclifos, a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Cebanu privind încasarea
în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 februarie 2017 în mun.
Chișinău, la intersecția str. Mihail Sadoveanu cu str. Ginta Latină, Andrei Cebanu,
conducând autoturismul de model „Skoda Fabia”, cu numărul de înmatriculare
XXX, a tamponat autoturismul de model „Audi A8” cu numărul de înmatriculare
XXX, Bulgaria, condus de Mihail Scutari, autoturismul de model „Toyota Rav4” cu
numărul de înmatriculare XXX, condus de Revenco Igor și autoturismul de model
„Opel Astra”, cu numărul de înmatriculare XXX, condus de Serghei Ciobanu.

A menționat că vinovat pentru încălcarea regulilor circulației rutiere a fost
recunoscut Andrei Cebanu, în baza deciziei Inspectoratului Național de Patrulare
din 17 februarie 2017.

A susținut că răspunderea civilă pentru pagubele produse de autoturismul de
model „Skoda Fabia”, n/î XXX, a fost asigurată la CA „Alliance Insurance Group”
SA, în baza contractului de asigurare nr. RCAI002592411 din 26 septembrie 2016.

După finalizarea instrumentării a două dosare de daune privind despăgubirea proprietarilor automobilelor, proprietarului mijlocului de transport de model „Audi A8”, cu numărul de înmatriculare XXX (Bulgaria), SRL „Vip Leasing”, i-a fost achitată o despăgubire în mărime de 119 724 de lei, iar proprietarului mijlocului de transport de model „Toyota Rav4”, cu numărul de înmatriculare XXX, Igor Revenco, i-a fost achitată o despăgubire în mărime de 8729 de lei.

A afirmat că, la momentul producerii accidentului rutier din 16 februarie 2017, Andrei Cebanu conducea autovehiculul cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, dispunând de un permis eliberat de Autoritățile Elene și nu unul preschimbat în condițiile Hotărârii de Guvern nr. 1452 din 24 decembrie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier.

A indicat că perioada de întârziere a pârâtului în cazul despăgubirii proprietarului autovehiculului „Audi A8”, cu numărul de înmatriculare XXX, dobânda de întârziere urmează a fi calculată pentru perioada 18.06.2017–17.08.2017, constituind suma de 3542,52 de lei. Iar în cazul despăgubirii proprietarului autovehiculului de model „Toyota Rav4” cu numărul de înmatriculare XXX, dobânda de întârziere urmează a fi calculată pentru perioada 16.05.2017–17.08.2017, constituind suma de 400,33 de lei.

CA „Alliance Insurance Group” SA a solicitat încasarea din contul lui Andrei Cebanu a despăgubirii de asigurare pentru mijlocul de transport „AudiA8”, cu numărul de înmatriculare XXX, în mărime de 119 724 de lei și dobânda de întârziere în mărime de 3542,52 de lei, precum și a despăgubirii de asigurare pentru mijlocul de transport de model „Toyota Rav4” cu numărul de înmatriculare XXX, în mărime de 8729 de lei și dobânda de întârziere în cuantum de 400,33 de lei. De asemenea, a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată pentru plata taxei de stat în mărime de 3971,87 de lei și onorariul avocatului în mărime de 2000 de lei.

Prin încheierea din 28 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a admis parțial cererea de asigurare a acțiunii depusă de reclamantul CA „Alliance Insurance Group” SA și s-a aplicat sechestru asupra bunurilor mobile, imobile și mijloacelor bănești în numerar și din conturile bancare ce aparțin lui Andrei Cebanu, în limita valorii acțiunii de 312 395,85 de lei.

Prin hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Alliance Insurance Group” SA (redenumită în CA „Alliance Investments Group” SA) împotriva lui Andrei Cebanu privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare precum și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Măsura de asigurare aplicată prin încheierea din 28 august 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, s-a anulat, odată cu devenirea definitivă a hotărârii judecătorești.

Pentru a decide astfel, prima instanță, a concluzionat că, art. 29 lit. c) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 în baza căreia își întemeiază acțiunea reclamantul, nu poate fi reținut pentru admiterea pretențiilor or, potrivit materialelor dosarului, s-a stabilit cu certitudine că pârâtul, Andrei Cebanu, deține un permis de conducere eliberat de Autoritățile Elene, inclusiv pentru categoria

mijlocului de transport la volanul căruia se afla la momentul producerii accidentului.

Cît privește alegația reclamantului privind încălcarea prevederilor legale de către Andrei Cebanu prin încălcarea regulilor privind permisul de conducere, la materialele dosarului lipsesc probe în acest sens.

A stabilit că reclamantul nu a prezentat dovezi privind existența încălcării din partea pîrîtului în partea ce se referă la încălcarea regulilor privind permisul de conducere.

Instanța a reținut și faptul că în lipsa unei constatări de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Poliție a existenței contravenției prevăzute de art. 231 Cod contravențional, în condițiile art. 400 alin. (1) Cod contravențional, partea nu poate fi trasă la răspundere. Critica reclamantului nu a fost reținută și pe motiv că anterior, în aceleași condiții, compania de asigurare a acceptat încheierea altor contracte de asigurare cu aceeași parte, cu încasarea primelor de asigurare corespunzătoare, în pofida faptului că pîrîtul deținea același permis de conducere. Prin urmare, instanța a considerat această abordare din partea reclamantului ca fiind una tendențioasă și lipsită de obiectivitate, în situația în care, pe de o parte, compania de asigurări acceptă de fiecare dată, necondiționat primele de asigurare din partea pîrîtului, iar în situația survenirii riscului asigurat, se dezinvestește de orice obligație asumată în baza contractului încheiat.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de CA „Alliance Investments Group” SA și s-a menținut hotărârea din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, a constatat că soluția primei instanțe este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

A stabilit că actele cauzei atestă că, la momentul producerii accidentului de circulație, Andrei Cebanu deținea permis de conducere eliberat de autoritățile Republicii Elene (f.d. 68), fapt indicat și în procesul-verbal cu privire la contravenție.

A reținut că permisul de conducere eliberat de alt stat urmează a fi preschimbat doar în cazul în care titularul permisului își stabilește domiciliul sau reședința în Republica Moldova. La caz, deși intimatul Andrei Cebanu are înregistrată viză de domiciliu în Republica Moldova, totuși Colegiul a remarcat faptul că acesta deține reședință înregistrată în Republica Elenă (f.d. 104), fapt ce permite a conchide că intimatul este stabilit cu traiul în statul elen, iar preschimbarea permisului de conducere nu este necesară. Prin urmare, sunt nejustificate alegațiile apelantului precum că intimatul este stabilit cu traiul în Republica Moldova, în susținerea acestei ipoteze nefiind prezentate probe. Or, apelantul-reclamant a omis să probeze faptul că intimatul frecventează o instituție universitară în Republica Moldova. Iar, chiar și în accepțiunea veridicității acestui argument, nu se cunoaște dacă intimatul își face studiile cu frecvență la zi sau cu frecvență redusă, în cel de-al doilea caz fiind posibilă locuirea în străinătate și efectuarea studiilor la distanță.

În aceste condiții, a stabilit că instanța de fond just a concluzionat că intimatul-pârât deține un permis de conducere valabil, inclusiv pentru categoria mijlocului de transport la volanul căruia se afla la momentul producerii accidentului. Prin urmare, temeiul de regres invocat de către reclamant nu și-a găsit confirmare. La

acest segment, este relevant și faptul că, cercetând împrejurările producerii accidentului de circulație, agentul constatator nu a constatat comiterea de către Andrei Cebanu a contravenției prevăzute de art. 231 Cod contravențional (conducerea vehiculului cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere).

La 07 mai 2019 CA „Alliance Investments Group” SA, reprezentată de avocatul Gheorghe Scifos, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând casarea deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 24 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu hotărârile instanțelor inferioare și a menționat că atât hotărârea primei instanțe, cât și decizia instanței de apel au fost adoptate cu interpretarea în mod eronat a legii în partea constatării aplicabilității la caz a art. 231 Cod contravențional, totodată și decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea esențială a normelor de drept procedural.

A susținut că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea, reținând ca temei de respingere a acțiunii faptul că nici una din situațiile enumerate în art. 231 Cod contravențional nu se referă la circumstanțele invocate în cauza supusă judecării, cât și faptul că în lipsa constatării de către agentul constatator al Inspectoratului Național de Poliție a existenței contravenției prevăzute de art. 231 Cod contravențional, în condițiile art. 400 alin. (1) Cod contravențional, partea nu poate fi trasă la răspundere. Or, la caz se atestă că CA „Alliance Investments Group” SA a compensat prejudiciul cauzat de către Andrei Cebanu ca urmare a săvârșirii contravenției. Astfel, CA „Alliance Investments Group” SA și-a onorat obligațiile contractuale și cu diligența unui profesionist a respectat inclusiv dispozițiile Legii nr.414 din 22 decembrie 2016 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

A menționat că nașterea dreptului de regres nu e condiționat de constatarea unei oarecare contravenții/fapte penale săvârșite de către pîrîit or, temeiul de regres se naște anume după achitarea despăgubirii de asigurare de către asigurator și aprecierea temeiurilor de regres în esență se rezumă la art. 1329 alin. (1), art.1415 alin. (1) Cod civil (în vigoare la momentul reparării prejudiciului de către CA „Alliance Investments Group” SA și înaintării acțiunii în instanța de judecată), art. 29 din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, unde sunt indicate în mod exhaustiv temeiurile de regres, la caz fiind aplicabilă lit. c), Hotărârea Guvernului nr.1452 din 24 decembrie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier, pct.20.

A menționat că instanța de apel nu a constatat și elucidat circumstanțele esențiale ale cauzei și anume stabilirea domiciliului pîrîitului în Republica Moldova, obținerea permisului de conducere și/sau aflarea acestuia pe teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă mai mare de 6 luni, în timp ce pîrîitul nu a negat faptul că deține domiciliul în Republica Moldova și că s-a aflat o perioadă mai mare pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, instanța de apel urma odată ce a constatat că nu au fost demonstrate/probate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei în instanța de fond, cel puțin să adreseze întrebări

părților în vederea stabilirii dacă ultimul îndeplinește condițiile prevăzute de pct.20 din Hotărârea de Guvern nr.1452 din 24 decembrie 2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier. Prin urmare soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în cauză.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 06 martie 2019 (f.d. 173), lipsind însă date privind recepționarea acesteia.

Prin urmare, recursul declarat de CA „Alliance Investments Group” SA, reprezentată de avocatul Gheorghe Scrifos, la 07 mai 2019 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CA „Alliance Investments Group” SA, reprezentată de avocatul Gheorghe Scrifos, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de CA „Alliance Investments Group” SA, reprezentată de avocatul Gheorghe Sclifos, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art.

6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de CA „Alliance Investments Group” SA, reprezentată de avocatul Gheorghe Scrifos.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Alliance Investments Group” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Gheorghe Scrifos.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh